

Brandeis University

Maurice and Marilyn Cohen Center for Modern Jewish Studies

אנטישמיות בקמפוסים בצפון אמריקה: תפיסות ומציאות

תקציר מנהלים



לאונרד סאקס
תיאודור ששון
גרהאם רייט
שחר הכט

- רמות העוינות הממוצעות כלפי יהודים וישראל גבוהות במיוחד במספר קמפוסים הכוללים מספר אוניברסיטאות בקנדה, קמפוסים השייכים למערכת האוניברסיטאית של מדינת קליפורניה, ובמידה פחותה, מספר אוניברסיטאות ציבוריות גדולות במערב התיכון של ארה"ב. עם זאת, לא נמצאו הבדלים שיטתיים בין כלל האוניברסיטאות ברמות הממוצעות של הטרדה מילולית אנטישמית.

- למרות שמספר לא מבוטל מהמשיבים ראו את סביבת הקמפוס שלהם כעוינת כלפי ישראל ויהודים, הסטודנטים דיווחו על רמות גבוהות של קשר לישראל: כשליש דיווחו שהם מרגישים קשורים "במידה רבה מאד" לישראל ושליש נוסף "במידה מסוימת". רמות קשר אלה גבוהות מאלה שנמצאו אצל צעירים דומים בשנת 2014, לפני העימות בין ישראל לחמאס.

- פחות מרבע מהמשיבים ציינו שעקבו אחרי הבחירות בישראל, שנערכו כחודש לפני הסקר, "במידה כלשהי" או "במידה רבה מאד". בנוסף, נראה שלמשיבים יש רמות נמוכות של ידע ו/או מעט עמדות מוצקות לגבי הפוליטיקה הישראלית.

דו"ח זה מתעד את שכיחות האנטישמיות והתחושות האנטי-ישראליות בקמפוסים בצפון אמריקה באביב 2015. הממצאים מדגישים את היחס המורכב שבין קשר רגשי לישראל לתפיסות של עוינות כלפי יהודים וישראל.

הקמפוסים הם מוקדים של מחלוקת סביב ישראל וסטודנטים יהודים נחשפים לא רק למחלוקות מסוג זה, אלא גם להתערבויות כגון "תגלית", שמטרתן לחזק את זהותם היהודית ואת הקשר שלהם לישראל. במידה שהעוינות האנטי-ישראלית והאנטישמיות בקמפוסים תגברנה, הן מאיימות להפוך את הקמפוסים לזירות בעייתיות יותר עבור סטודנטים יהודים. על אף שלא נראה כי זהו המצב כיום, אם יבחרו מספר משמעותי של סטודנטים יהודים להדיר רגליהם מפעילויות יהודיות או תכניות הקשורות לישראל, כגון "תגלית", עלולות להיות לכך השפעות נרחבות וארוכות טווח. מצב דברים זה דורש עיון נוסף.

בשנת 2015 שטף גל של קמפיינים ואירועים אנטי-ישראליים את הקמפוסים של האוניברסיטאות והמכללות בארה"ב ובקנדה. אירועים אלה, שהתחוללו בעקבות מבצע צוק איתן, כללו גם את החרם נגד ישראל (BDS). הדיווחים בתקשורת על אירועים אנטי-ישראליים אלה זכו להתעניינות רבה, אולם נעשו ניסיונות מעטים בלבד לחקור נושאים אלה באופן שיטתי.

מטרתו של מחקר זה היא לאמוד את היקף העוינות כלפי ישראל ואת רמת האנטישמיות בקמפוסים בצפון אמריקה. בנוסף, המחקר נועד לאמוד את היחס בין מגמות אלה לבין תמיכתם של סטודנטים יהודים בישראל והקשר שלהם אליה. המחקר מבוסס על סקר של סטודנטים לתואר ראשון וצעירים אחרים בארה"ב וקנדה אשר הגישו את מועמדותם להשתתף בתכנית "תגלית". הסקר נערך באפריל 2015 לפני שהמועמדים יצאו לישראל.

ממצאים מרכזיים:

- למעלה מרבע מהמשיבים הלומדים לתואר ראשון דיווחו כי עוינות כלפי ישראל בקמפוסים שלהם מצד חבריהם ללימודים היא בעיה "די גדולה" או "גדולה מאד", וכמעט 15 אחוז דיווחו על רמה דומה של עוינות כלפי יהודים.
- כמעט רבע מהמשיבים דיווחו כי במהלך השנה האחרונה הואשמו במעשיה של ישראל בשל היותם יהודים. עשרים אחוזים דיווחו שדבר זה קרה מדי פעם, וחמישה אחוזים אמרו שהדבר קרה לעיתים קרובות או כל הזמן. כשליש מהמשיבים הלומדים לתואר ראשון דיווחו כי במהלך השנה האחרונה הותקפו מילולית בשל היותם יהודים.
- כמעט שלושה רבעים מהמשיבים דיווחו שנחשפו במהלך השנה האחרונה לפחות לאחת מתוך שש אמירות אנטישמיות, כולל הטענות שכוחם של היהודים רב מדי, וכי הישראלים מתייחסים אל הפלסטינים "כמו נאצים".
- הקשר לישראל הוא המנבא החזק ביותר של תפיסה של סביבה עוינת כלפי ישראל והיהודים בקמפוס, ובמידה פחותה, של חוויה אישית של הטרדה מילולית אנטישמית. ייתכן שאלה שיש להם קשר חזק לישראל הופכים למטרות לרגשות אנטישמיים או אנטי-ישראליים בגלל שהם מחצינים את תמיכתם בישראל. באותה מידה, ייתכן שאלה שקשורים יותר לישראל רגישים יותר לביקורת כלפיה או נוטים יותר לראות ביקורת כזאת כאנטישמית.